

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418202285
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4418202285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. A., R. V. XX, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, o náhradu škody 6 276,48 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 28. septembra 2018, č. k. 6C/31/2018-48, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 28. septembra 2018, č. k. 6C/31/2018-48 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu a o trovách konania rozhodol tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania, a ktoré vydá po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Rozhodnutie vo veci samej súd prvej inštancie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 1 ods. 2, § 488, § 489, § 415 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 1 ods. 1 a 2, § 18 ods. 1 a 2, § 20, § 22 ods. 1, 2, 3, § 25, zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania ako i zo spisov Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 5C/108/98 a 10Er/1286/1998 a zo spisu súdneho exekútora EX662/1998 zistil a na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení posúdil, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. Zo žaloby je zrejmé, že žalobca sa domáha náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky, ktorá mu bola spôsobená tým, že Okresný súd Nové Zámky v rozpore s ust. § 173 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyznačil dňa 04. 06. 1998 na platobnom rozkaze č. 5C/108/98 právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 26. 05. 1998, hoci žalobcovi, ktorý bol v uvedenom platobnom rozkaze uvedený ako odporca, tento platobný rozkaz nebol doručený do vlastných rúk. Na základe uvedeného platobného rozkazu ako exekučného titulu a na základe návrhu žalobcu U. ako oprávneného bola vykonaná exekúcia, pričom v tomto exekučnom konaní, ktoré bolo vedené u súdneho exekútora JUDr. Jána Hesouna so sídlom Nové Zámky, Komárňanská 2, pod č. EX662/1998, bola z invalidného dôchodku žalobcu zrazená suma 6 276,48 eura, ktorú žalobca považoval za škodu, ktorá

bola spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky, pretože v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu.

3.2. Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky súdu č. 10Er/1286/1998-29 mal súd preukázané, že uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. 10Er/1286/1998-29 zo dňa 17. 06. 2015 bola exekúcia, ktorá bola vedená proti žalobcovi na základe uvedeného platobného rozkazu na základe exekučného titulu - platobného rozkazu č. 5C/108/98 zastavená, pričom v odôvodnení uvedeného uznesenia bolo uvedené, že uvedený platobný rozkaz žalobcovi doposiaľ doručený nebol, a teda nebolo dodržané ust. § 173 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a preto uvedený platobný rozkaz nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť a na jeho základe nemôže prebiehať exekučné konanie.

3.3. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 07. 06. 2018 uviedla, že nerozporuje skutočnosť, že Okresný súd Nové Zámky v danom prípade nesprávne úradne postupoval a má však za to, že žalobca nepreukázal vznik škody, keďže sa môže žalovanej sumy domáhať v súdnom konaní od Štefana Domanižu z dôvodu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Konajúci súd vzhľadom na doklady predložené žalobcom, a to vyjadrenie Sociálnej poisťovne o výške zrazenej sumy z invalidného dôchodku žalobcu mal preukázané, že škoda žalobcovi v žalovanom rozsahu vznikla a jeho nárok je v zásade daný.

4.1. Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10Er/1286/1998 mal prvoinštančný súd preukázané, že uvedený platobný rozkaz bol vydaný dňa 30. 04. 1998 a dňa 04. 06. 1998 bola na ňom vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť s dátumom 26. 05. 1998. Konajúci súd mal za to, že s poukazom na ust. § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. uplynula žalobcovi zákonná 10 ročná lehota, ktorá podľa názoru súdu začala plynúť dňom 27. 01. 1999 keďže týmto dňom sa žalobca dozvedel o platobnom rozkaze č. 5C/108/1998 a to z upovedomenia o začatí exekúcie zo dňa 10. 08. 1998 súdneho exekútora JUDr. Jána Hesouna, pričom toto upovedomenie o začatí exekúcie bolo žalobcovi doručené dňa 27. 01. 1999 (č. I. 8 spisu 10Er/1286/1998), a teda z uvedeného upovedomenia o začatí exekúcie mal žalobca oznámené, že na základe platobného rozkazu 5C/108/98 sa vykoná exekúcia proti nemu. Vzhľadom na uvedené mal konajúci súd za to, že 10 ročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom uplynula 27. 01. 2009.

4.2. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania uvedenú v podaní žalovaného zo dňa 07. 06. 2018 súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, pretože nárok žalobcu nebol uplatnený v zákonnej 10 ročnej premlčacej dobe, keďže žaloba bola podaná až 30. 04. 2018, t. j. po uplynutí zákonnej 10 ročnej lehoty uvedenej v § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. V danom prípade bolo potrebné s poukazom na ust. § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb., keďže k nesprávnemu úradnému postupu, ktorým vznikla žalobcovi škoda, došlo v roku 1998, t. j. v čase účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., ktorý bol účinný až do 30. 06. 2004.

5. O trovách tohto konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pričom podľa ustanovenia § 262 odsek 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Keďže žalovaná bola v plnom rozsahu úspešná, lebo súd žalobu zamietol, priznal jej náhradu trov, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

6. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že k chybnému rozhodnutiu prišlo v roku 1998, ale vyšlo najavo až v roku 2015, preto sa malo premlčanie rátať od roku 2015. Nemal vedomosť o tom, že exekúcia bola nezákonná a nemal vedomosť o nezákonnosti ani v čase prvej zrážky z invalidného dôchodku.

7. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že uplynula nielen subjektívna lehota pre uplatnenie nároku ale aj objektívna lehota. Poukázala na ust. § 22 ods. 1, 2 zák. č. 58/1969 Zb. a nález Ústavného súdu SR sp. zn. I ÚS 430/2011 z 18. 01. 2012. Uviedla, že je nemysliteľné, aby akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorej bolo riadne doručené upovedomenie o začatí exekúcie (v tomto prípade žalobca

ako povinný z exekúcie prevzal upovedomenie o začatí exekúcie dňa 27.01.1999) a upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie (v tomto prípade zrážkami z invalidného dôchodku), v oboch prípadoch s jasne označeným exekučným titulom a orgánom, ktorý ho vydal (v predmetnej veci išlo o Platobný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 30.04.1998, sp. zn. 5C 108/1998) nevedela, že exekučný titul na základe, ktorého je voči nej vedená exekúcia jej nikdy nebol doručený. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

8. Žalobca v replike poznamenal, že 3 ročná premlčacia doba mu začala plynúť od doručenia zrušujúceho rozhodnutia dňa 12. 08. 2018, takže v danej veci splnil podmienku na uplatnenie práva na náhradu škody. Do doby kedy sa dozvedel o spôsobenej škode nesprávnym rozhodnutím zamestnanca súdu, sa plne podriadil výkonu rozhodnutia v dobrej viere, lebo v tej dobe bola exekúcia právoplatná a vykonateľná.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli krajského súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody proti žalovanej z dôvodu nesprávneho úradného postupu. Žalobou zo dňa 30. 04. 2018 sa domáhal náhrady škody v sume 6 276,48 eura, odôvodňujúc ju tým, že Okresný súd Nové Zámky dňa 30. 04. 1998 vydal platobný rozkaz sp. zn. 5C/108/98, ktorý bol dňa 07. 05. 1998 doručený U. H. ako navrhovateľovi, pričom žalobcovi ako odporcovi v uvedenom konaní tento platobný rozkaz doposiaľ doručený nebol, keďže platobný rozkaz sa vrátil konajúcemu súdu dňa 14. 05. 1998 s poznámkou, že bol nevyzdvihnutý v odbernej lehote, a teda nedošlo k doručeniu uvedeného platobného rozkazu žalobcovi do vlastných rúk. Ďalej uviedol, že konajúci súd i napriek tomu, že platobný rozkaz nebol doručený žalobcovi do vlastných rúk, vyznačil na uvedenom platobnom rozkaze právoplatnosť a vykonateľnosť. Následne U. H. na základe uvedeného platobného rozkazu podal návrh na vykonanie exekúcie a exekučný súd - Okresný súd Nové Zámky v konaní pod sp. zn. Er 1286/98 poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Jána Hesouna, Exekútorský úrad so sídlom Nové Zámky, Komárňanská 2, pod č. EX662/1998.

13.1. Podľa § 27 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

13.2. Podľa § 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

14. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (účinný do 30. 06. 2004), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len „štátny orgán“). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným

rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

15. Podľa § 22 ods. 1 zák. č. 58/1969Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (účinný do 30. 06. 2004), právo na náhradu škody podľa tohto zákona sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia.

16. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne a správne zistil skutkový stav veci, vec správne právne posúdil na základe aplikácie ustanovení príslušných právnych predpisov a následne správne rozhodol o podanej žalobe žalobcu tak, že po vznesení námietky premlčania žalovanou ju ako nedôvodne podanú zamietol.

17. Odvolací súd sa so záverom prvoinštančného súdu o premlčaní nároku uplatneného žalobcom stotožňuje, a k jeho správny záverom o premlčaní dopĺňa, že podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorý nárok bol v tomto prípade vyvodzovaný z nesprávneho úradného postupu, sa právo môže premlčať len uplynutím subjektívnej trojročnej premlčacej doby podľa § 22 ods. 1 vety prvej tohto zákona, plynúcej odo dňa získania poškodeným vedomostí o škode (o tom, že už vznikla). Objektívna desaťročná premlčacia doba podľa § 22 ods. 2 zákona v tomto prípade neplynie. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2018 sp. zn. 3 Cdo 3/2018).

18. Zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (účinným do 30. 06. 2004) upravuje v ust. § 22 podmienky premlčania nárokov vyplývajúcich z uvedeného zákona. Prvý odsek uvedeného ustanovenia stanovuje, že právo na náhradu škody podľa tohto zákona sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Ide o úpravu, ktorá dopadá na nezákonné rozhodnutie, ako aj nezákonný postup. Druhý odsek uvedeného ustanovenia stanovuje, že v prípade ak ide o nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda sa najneskôr toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie. Uvedená 10 ročná doba neplatí pre nesprávny úradný postup. Ďalším dôležitým záverom je, že pre nároky uplatnené podľa zákona 58/1969 Zb. nemožno podporne aplikovať ust. Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčania (Porovnaj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 430/2011).

19. Z uvedeného vyplýva, že nárok uplatnený žalobcom bol premlčaný uplynutím troch rokov od začiatku plynutia subjektívnej 3 ročnej premlčacej doby. Začiatok plynutia premlčacej doby bolo možno vyhodnotiť ku dňu, kedy sa žalobca ako poškodený dozvedel o škode (a že vznikla). Škoda na majetku vznikla až vtedy - tým dňom, keď bola odčerpaná majetková hodnota v dôsledku nezákonného postupu. Uvedeným dňom bol deň, kedy mu bola zrazená zrážka z dôchodku. Nestačí, že sa poškodený dozvie o nezákonom úradnom postupe, ale dôležité je, či v dôsledku takého postupu vznikla reálna škoda (v tomto prípade bola uplatnená majetková škoda). Od zrážok dôchodku uplynulo viac ako 3 roky a až potom bola podaná žaloba žalobcom. Nemožno sa stotožniť s názorom žalobcu, že o škode sa dozvedel až v momente, kedy mu bolo doručené rozhodnutie o zastavení exekučného konania uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10Er/1286/1998 zo dňa 17. 06. 2015. Uvedeným rozhodnutím bolo konštatované, že exekučný titul (platobný rozkaz) sa doposiaľ nestal právoplatným (zrejme správne vykonateľným). Z obsahu uvedeného rozhodnutia ale vyplýva, že povinný (v tomto konaní žalobca) podal návrh na zastavenie exekúcie exekučnému súdu dňa 18. 11. 2013. Prvoinštančný súd správne zo správy sociálnej poisťovne zistil, že žalobcovi škoda vznikla. Uvedená škoda, teda zrážky mu boli zrážané od 22. 06. 2006 do 21. 01. 2013. Už v tom období teda žalobca bezpochyby vedel, že mu škoda v dôsledku nesprávneho úradného postupu (zle vyznačený platobný rozkaz) prostredníctvom exekúcie vznikla. Žalobu na súd podal dňa 30. 04. 2018, teda po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

21. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej voči žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

24. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).